Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2026/3230

2.7.2026

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Oznámenie Komisie – Stratégia na podporu výroby batérií

[C(2025) 8950 final]

(C/2026/3230)

Spravodajca: **Jason DEGUARA (MT – II)**

Spolusprávodajca: **Marco MENSINK (NL – kat. 1)**

Poradcovia	Stefanie HÜRTGEN (poradkyňa za spravodajcu – skupina II) George KAPANTAIDAKIS (poradca za spolusprávodajcu – kat. 1)
Žiadosť o konzultáciu	Európska komisia, 24. 2. 2026 C(2025) 8950 final
Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	22. 10. 2025
Právny základ	článok 52 ods. 2 rokovacieho poriadku
Právny základ	článok 304 ZFEÚ
Príslušná sekcia	poradná komisia pre priemyselné zmeny
Prijaté v sekcii	10. 3. 2026
Prijaté na plenárnom zasadnutí	18. 3. 2026
Plenárne zasadnutie č.	604
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	196/0/0

1. Závery a odporúčania

1.1. EHSV podporuje úsilie o posilnenie ekonomického zdôvodnenia výroby batérií v Európe a vybudovanie hodnotového reťazca batérií, v rámci ktorého sa všetky kroky výroby uskutočňujú v EÚ, pričom Stratégia na podporu výroby batérií prichádza v zásadnom čase. Výbor sa domnieva, že si to vyžaduje dôveryhodnejší a dlhodobejší plán financovania, jasnejšie stanovenie priorít, väčší dôraz na typy batérií nad rámec batérií do elektrických vozidiel, silnejšie vykonávacie nástroje a holistickejší prístup.

1.2. EHSV zdôrazňuje, že označenie „vyrobené v Európe“ musí byť synonymom vysokokvalitných výrobkov a prísnych sociálnych a environmentálnych noriem. Konkrétne opatrenia na uplatňovanie týchto zásad v odvetví batérií sa musia vypracovať v spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov.

1.3. Hoci výbor víta silný dôraz na mobilizáciu finančnej podpory v záujme posilnenia európskeho ekosystému výroby batérií, zdôrazňuje, že na zabezpečenie skutočných stimulačných účinkov musí byť stratégia podporená výrazne väčším a lepšie cieleným financovaním EÚ. Členské štáty a Komisia by mali zvýšiť financovanie Stratégie na podporu výroby batérií, a to aj prostredníctvom budúceho viacročného finančného rámca.

1.4. EHSV zdôrazňuje, že stratégia musí spájať včasné financovanie, primerané a praktické podmienky, rovnaké zaobchádzanie a opatrenia na presadzovanie v prípade výrobkov a komponentov z EÚ aj z tretích krajín uvádzaných na trh EÚ. Zosúladenie financovania, povoľovania a nástrojov prístupu na trh a ich implementácia pomôže premeniť projekty na konkurenčný výstup obrovského rozsahu, posilniť strategickú autonómiu a udržať kvalitné priemyselné pracovné miesta.

1.5. EHSV upozorňuje, že je dôležité podporovať malé a stredné podniky, dodávateľov a prevádzkovateľov v oblasti recyklácie, ako aj veľké výrobné zariadenia, aby sa mohli viac začleniť do ekosystému batérií v EÚ. Takýto inkluzívny prístup môže posilniť priemyselné ekosystémy, podporiť inovácie a rozšíriť pracovné príležitosti.

1.6. EHSV sa domnieva, že stratégiou by sa mohlo vytvoriť značné množstvo pracovných miest v celom hodnotovom reťazci batérií vrátane výroby, výskumu, recyklácie a súvisiacich služieb. Jej úspech bude závisieť od schopnosti Európy premietnuť inovácie do priemyselných aplikácií, ktoré sú ekonomicky životaschopné, sociálne zodpovedné a bezpečné pre pracovníkov. Všetka verejná finančná podpora musí byť podmienená kvalitnými pracovnými miestami, úplným dodržiavaním noriem EÚ a súladom s cieľmi Európskeho piliera sociálnych práv.

1.7. EHSV zdôrazňuje, že EÚ musí vypracovať príslušné rámce – vrátane stanovenia podmienok týkajúcich transferu technológií a miestneho obsahu v oblasti štátnej pomoci, verejného obstarávania a dotácií – s cieľom zaručiť takéto transfery a nadobúdať miestne odborné znalosti.

1.8. EHSV podčiarkuje, že podporou výroby batérií sa musí reagovať aj na naliehavú potrebu posilnenia kapacít na demontáž a recykláciu, aby sa mohli zvládnuť budúce toky odpadu a vyrábať vysokokvalitné druhotné materiály. To si vyžaduje investície na rozšírenie recyklačnej infraštruktúry s cieleným financovaním recyklačných technológií novej generácie, posilnenie a presadzovanie systémov zberu vrátane harmonizácie vo všetkých členských štátoch a opatrenia na to, aby sa recyklácia stala ekonomicky atraktívnou.

1.9. Pri programovaní výskumu a inovácií (Batt4EU, Európsky strategický plán pre energetické technológie, Horizont Európa) by sa mali uprednostniť pilotné/priekopnícke linky na výrobu chemikálií kritických pre batérie (syntéza/nanášanie prekurzorov, výroba elektrolytov/zhodnocovanie rozpúšťadiel, chémia recyklácie) a strojové zariadenia vyrobené v EÚ. Do piliera V by sa mali zahrnúť aj sodíkové batérie a financovanie Stratégie na podporu výroby batérií by sa malo rozšíriť tak, aby zahŕňalo chemické zloženia bez lítia.

1.10. EHSV odporúča špecializované smery práce týkajúce sa bezpečnosti materiálov pre batérie, ako sú skúšky šírenia požiaru na úrovni sady batérií a skúšky horľavosti elektrolytov, s cieľom stanoviť jasné normy obstarávania a zhody. Spoluprácou s priemyslom vrátane sociálnych partnerov a zosúladením s pravidlami EÚ a medzinárodnými pravidlami by sa zlepšila bezpečnosť, znížila fragmentácia trhu a podporila efektívna výroba.

1.11. EHSV sa domnieva, že vzhľadom na rýchle rozšírenie výroby batérií plánované v rámci stratégie budú ešte viac potrebné spoľahlivé systémy riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia. Rozšírenie výrobnej kapacity musí byť sprevádzané primeraným personálnym zabezpečením, odbornou prípravou a investíciami do preventívnych opatrení. Osobitná pozornosť sa musí venovať migrujúcim a mobilným pracovníkom. Na získavanie ďalších poznatkov a predchádzanie úrazom sú nevyhnutné primerané príručky a informácie o nebezpečných materiáloch, spolu s primeranými inšpekciami práce, ktoré zabezpečia dodržiavanie predpisov.

1.12. EHSV zdôrazňuje zásadnú úlohu pracovníkov a ich zástupcov pri predchádzaní pracovným rizikám. Sociálny dialóg a účasť pracovníkov sú kľúčové na identifikáciu nebezpečenstiev, najmä pri zavádzaní nových technológií, materiálov a výrobných metód.

2. **Všeobecné pripomienky**

2.1. Cieľom Stratégie na podporu výroby batérií (ďalej len „stratégia“), ktorú Európska komisia predložila v rámci Akčného plánu pre automobilový priemysel, je posilniť konkurencieschopnosť, odolnosť a udržateľnosť európskeho hodnotového reťazca batérií ako kľúčového prvku strategickej autonómie Európy a výrobkov „vyrobených v Európe“. Stratégia sa skladá zo šiestich vzájomne prepojených pilierov, ktoré tvoria komplexný rámec na posilnenie európskeho ekosystému batérií prepojením investícií, odolnosti dodávateľského reťazca, inovácií a vytvárania dopytu na podporu udržateľného priemyselného rozvoja.

2.2. Reaguje na zintenzívňujúcu sa globálnu hospodársku súťaž, rastúce výrobné náklady a pretrvávajúce strategické závislosti a zároveň podporuje prechod na čistú mobilitu a dosiahnutie klimatickej neutrality. Plánuje sa špecializovaný Nástroj na podporu výroby batérií s rozpočtom 1,5 miliardy EUR prideleným z Inovačného fondu na podporu európskych výrobcov batériových článkov počas kritickej fázy zvyšovania kapacity, ktorý bude doplnený 300 miliónmi EUR na rozšírenie produkcie kritických surovín s cieľom posilniť dodávateľský reťazec.

2.3. Hoci EHSV podporuje zámer Komisie posilniť hodnotový reťazec batérií v EÚ, požaduje dôveryhodnejší a dlhodobejší plán financovania, jasnejšie stanovenie priorít, účinnejšie vykonávacie nástroje a holistickejší prístup. Mal by sa klásť väčší dôraz na iné typy batérií, než sú batérie elektrických vozidiel: stacionárny batériový systém uskladňovania energie (BESS) je rýchlo rastúci segment dopytu, ktorý je strategický pre energetickú bezpečnosť a stabilitu sústavy, keďže prírastky kapacity obnoviteľných zdrojov energie sa zvyšujú, a mal by byť súčasťou stratégie.

2.4. Stratégia prichádza v zásadnom čase. Európske odvetvie výroby batérií zohráva ústrednú úlohu v úsilí EÚ splniť svoje priemyselné a klimatické ciele a zvýšiť svoju hospodársku odolnosť, energetickú bezpečnosť a pripravenosť. V čase, keď sa globálny geopolitický a hospodársky poriadok založený na pravidlách čoraz viac spochybňuje a obchod sa využíva ako zbraň, musí EÚ zmenšiť svoju vonkajšiu závislosť a zvýšiť vlastné výrobné kapacity.

2.5. Snahy EÚ o väčšiu strategickú autonómiu vo výrobe batérií pomôžu nielen zvýšiť jej celkovú bezpečnosť, ale očakáva sa, že prinesú aj hospodárske výhody prostredníctvom nových investícií na zelenej lúke, ktoré by mohli viesť k vytvoreniu kvalitných pracovných miest, a zároveň zaistiť, aby výroba spĺňala prísne environmentálne normy.

3. **Finančná podpora, zelené pracovné miesta a investície**

3.1. V stratégii sa kladie veľký dôraz na mobilizáciu finančnej podpory s cieľom posilniť európsky ekosystém výroby batérií. Výbor sa domnieva, že na to, aby sa dosiahol skutočný stimulačný účinok, musí byť podporená výrazne silnejším a lepšie cieleným financovaním zo strany EÚ.

3.2. Súčasný balík vo výške 1,5 miliardy EUR, ktorý sa poskytuje najmä vo forme bezúročných úverov, zostáva v porovnaní s rozsiahlymi počiatočnými investíciami potrebnými na urýchlenie zavádzania gigatovární, skrátenie času potrebného na preniknutie na trh a odstránenie rozdielov v nákladoch v porovnaní s globálnymi konkurentmi skromný. Na dosiahnutie skutočného stimulačného účinku sú potrebné programy EÚ schopné rýchlo a predvídateľne podporovať veľké priemyselné investície, čím sa vytvoria spoľahlivé signály dopytu v celom hodnotovom reťazci batérií vrátane surovín, chemických komponentov, článkov a recyklácie. EHSV naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby posilnili financovanie Stratégie na podporu výroby batérií, a to aj prostredníctvom budúceho viacročného finančného rámca.

3.3. V záujme dosiahnuť strategickú nezávislosť a udržať vytváranie pridanej hodnoty v Európe by EÚ mala uprednostniť status strategického projektu podľa aktu o kritických surovinách a financovanie zariadení na chemickú rafináciu a výrobu prekurzorov dôležitých pre batériové materiály (lítium, nikel, kobalt, mangán, grafit) z programu RESourceEU. Mechanizmus pre suroviny by mal agregovať dopyt a znížiť riziko odberu nielen v prípade vyťažených vstupov, ale aj chemických medziproduktov. Zároveň by sa uverejnením usmernenia k účtovaniu hmotnostnej bilancie materiálov pre batérie do 2. štvrťroka 2026 uvoľnila obehová chémia vhodná na investovanie (vrátane zhodnocovania rozpúšťadiel, regenerácie soli a opätovného použitia prekurzorov) a zosúladilo vykonávanie nariadenia o batériách s pripravovaným aktom o obehovom hospodárstve. Tieto opatrenia urýchlia udržateľné rozširovanie v celej EÚ a zároveň zabezpečia konzistentné a primerané uplatňovanie na dovážané výrobky a komponenty.

3.4. S cieľom obnoviť konkurencieschopnosť v oblasti chemikálií kritických pre batérie a zabezpečiť súdržnosť medzi hodnotovými reťazcami by EÚ mala urýchlene riešiť problém veľmi vysokých nákladov na energiu, ktorým čelí priemysel EÚ, opätovne zahrnúť do kompenzácie nepriamych nákladov v rámci ETS položku klasifikácie NACE 20.14 a v relevantných prípadoch NACE 20.16 a uľahčiť energeticky náročným chemickým závodom prístup k zmluvám o nákupe elektriny/finančným rozdielovým zmluvám. Cielená a primeraná podpora – v súlade so spravodlivou hospodárskou súťažou a rovnocennými požiadavkami na dovoz z krajín mimo EÚ – by sa mala rozšíriť aj na chemické činnosti súvisiace s batériami v dodávateľských článkoch reťazca, ako sú chemické zloženia prekurzorov aktívnych katódových a anódových materiálov (CAM/AAM), elektrolyty, rekuperácia rozpúšťadiel, spojivá, separátory, soli a rafinácia čiernej hmoty.

3.5. EHSV zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť politický rámec, ktorý zabezpečí miestny prínos, posilní európske odborné znalosti a bude si vyžadovať, aby sa pri zahraničných investíciách do strategickej výroby batérií, vrátane chemických zariadení, rešpektovali opatrenia týkajúce sa riadenia, spoločného využívania technológií, zručností pracovnej sily a integrácie dodávateľského reťazca. Komisia by mala posilniť nariadenie o zahraničných subvenciách a súvisiace nástroje s cieľom predchádzať narušeniam, zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž na celom jednotnom trhu a rovnocenné zaobchádzanie s hospodárskymi subjektmi z EÚ a krajín mimo EÚ. Špecializované nástroje financovania EÚ vrátane Inovačného fondu by sa mali využívať na zníženie rizika investícií do výroby batériových článkov a komponentov.

3.6. EHSV zdôrazňuje, že malé a stredné podniky, ktoré tvoria významnú časť odvetvia a sú predovšetkým nevyhnutnými dodávateľmi strojových zariadení, robotiky, komponentov a recyklačných riešení, musia dostať cielenú podporu, aby sa mohli viac začleniť do ekosystému batérií EÚ, čím sa zabezpečí odolnosť v celom hodnotovom reťazci nielen v rozsiahlej výrobe článkov. Takýto inkluzívny prístup môže posilniť priemyselné ekosystémy, podporiť inovácie a rozšíriť pracovné príležitosti.

3.7. Hoci EHSV podporuje úsilie Komisie o posilnenie ekonomického zdôvodnenia projektu výroby batérií v Európe a vybudovanie hodnotového reťazca batérií v EÚ, zdôrazňuje, že označenie „vyrobené v Európe“ musí byť synonymom vysokokvalitných výrobkov a prísnych sociálnych a environmentálnych noriem. Plán na zavedenie označenia „vyrobené v Európe“ v odvetví batérií sa musí vypracovať spolu s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov. Úsilie o zníženie výrobných nákladov a administratívnej záťaže nesmie oslabiť pracovné, sociálne alebo bezpečnostné normy a všetky zjednodušujúce opatrenia musia sprevádzať spoľahlivé mechanizmy presadzovania a monitorovania.

3.8. Stratégiou by sa mohlo vytvoriť značné množstvo pracovných miest v celom hodnotovom reťazci batérií vrátane výroby, výskumu, recyklácie a súvisiacich služieb. Všetka verejná finančná podpora musí byť podmienená kvalitnými pracovnými miestami, úplným dodržiavaním noriem EÚ a súladom s cieľmi Európskeho piliera sociálnych práv. EHSV vyzýva na transparentné monitorovanie sociálnych vplyvov opatrení finančnej podpory a ich vplyvov na zamestnanosť vrátane ich účinkov na kvalitu pracovných miest, požiadavky na zručnosti a pracovné podmienky.

3.9. Stratégia ponúka aj príležitosti na podporu zelených pracovných miest spojených s recykláciou, druhotným využitím batérií a riešeniami obehového hospodárstva, čo sú činnosti, ktoré môžu zmenšiť strategické závislosti a zároveň vytvoriť kvalifikované pracovné miesta v nadväzujúcich segmentoch hodnotového reťazca.

3.10. Verejné investície by mali prispieť aj k zachovaniu vedúceho postavenia Európy v oblasti priemyslu a zabezpečiť udržateľný priemyselný rozvoj a regionálnu súdržnosť. EHSV požaduje vyvážené geografické rozloženie podporovaných projektov, aby sa zabezpečilo rozdelenie prínosov medzi členské štáty a regióny a posilnenie existujúcich priemyselných ekosystémov v rámci komplexnej európskej priemyselnej politiky.

4. **Inovácia a technológie**

4.1. EHSV uznáva, že inovácie sú základným kameňom stratégie a kľúčovou hnacou silou konkurencieschopnosti v európskom odvetví batérií. Na zlepšenie výkonnosti, udržateľnosti a nákladovej efektívnosti batérií je nevyhnutný neustály technologický pokrok.

4.2. Pri programovaní výskumu a inovácií (Batt4EU, Európsky strategický plán pre energetické technológie, Horizont Európa) by sa mali uprednostniť pilotné/priekopnícke linky na výrobu chemikálií kritických pre batérie (syntéza/nanášanie prekurzorov, výroba elektrolytov/zhodnocovanie rozpúšťadiel, chémia recyklácie) a strojové zariadenia vyrobené v EÚ. Výskum a inovácie v oblasti bezpečnosti a udržateľnosti na úrovni materiálov (napríklad polyméry a elektrolytické prípravky, ktoré zabezpečujú vysokú odolnosť proti požiaru a recyklovateľnosť) podporované normalizáciou a praktickými usmerneniami a primeranou odbornou prípravou v oblasti bezpečnosti procesov prostredníctvom akadémií emisne neutrálneho priemyslu umožnia bezpečné a efektívne rozširovanie v celej Európe.

4.3. EHSV zdôraznil výhody rozvoja odvetvia výroby sodíkových batérií ako strategického doplnku k lítiovým batériám ([1]). Sodíkové batérie by sa mali zahrnúť do piliera V a financovanie na podporu výroby batérií by sa malo rozšíriť tak, aby zahŕňalo chemické zloženia bez lítia.

4.4. Digitalizácia a pokročilé výrobné technológie ponúkajú významné príležitosti na optimalizáciu efektívnosti a kvality výroby. Výbor zdôrazňuje, že ich zavedenie musí byť sprevádzané primeranou odbornou prípravou a úpravami organizácie práce.

4.5. Rozvoj zručností je kľúčovým faktorom inovácie. EHSV zdôrazňuje potrebu nepretržitej odbornej prípravy a rekvalifikácie s cieľom splniť vyvíjajúce sa technologické požiadavky a zaistiť bezpečnú prevádzku nových procesov a zariadení.

4.6. Inovačnými politikami by sa mala podporovať spolupráca medzi priemyslom, výskumnými inštitúciami a poskytovateľmi odbornej prípravy prostredníctvom podpory prenosu znalostí a urýchlenia zavádzania nových technológií v priemyselnom rozsahu.

4.7. Normalizácia a harmonizácia kritérií udržateľnosti a výkonnosti môžu ďalej podporiť inovácie vytvorením predvídateľných trhových podmienok a podporou investícií do vysokokvalitných technológií. EHSV odporúča špecializované smery práce týkajúce sa bezpečnosti materiálov pre batérie, ako sú skúšky šírenia požiaru na úrovni sady batérií a skúšky horľavosti elektrolytov, s cieľom stanoviť jasné normy obstarávania a zhody. Spoluprácou s priemyslom vrátane sociálnych partnerov a zosúladením s pravidlami EÚ a medzinárodnými pravidlami by sa zlepšila bezpečnosť, znížila fragmentácia trhu a podporila efektívna výroba.

4.8. EHSV konštatuje, že na rozdiel od Číny a USA, kde existujú prísne podmienky týkajúce sa prenosu duševného vlastníctva, miestneho výskumu a vývoja a rozvoja pracovnej sily, EÚ v súčasnosti nemá žiadne pravidlá ani požiadavky na transfer technológií, miestny obsah alebo rozvoj zručností v spoločných podnikoch alebo zahraničných investíciách. EÚ musí vypracovať príslušné rámce vrátane pripojenia podmienok transferu technológií a miestneho obsahu k štátnej pomoci, verejnému obstarávaniu a dotáciám s cieľom zaručiť takéto transfery a budovať miestne odborné znalosti, aby zabránila riziku, že sa stane montážnym centrom, a nie lídrom v oblasti batériových technológií.

4.9. EHSV zdôrazňuje význam inovácií, ktoré zlepšujú výsledky v oblasti udržateľnosti a bezpečnosti bez toho, aby sa zvýšila dodatočná administratívna záťaž. Inovácie musia byť v súlade so širšími priemyselnými a sociálnymi cieľmi, aby sa zabezpečilo, že technologický pokrok prispeje k dôstojnej práci, ochrane životného prostredia a dlhodobej konkurencieschopnosti. Zdôrazňuje, že financovanie inovácií by malo podporovať projekty, ktoré zahŕňajú aspekty bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane ergonomického dizajnu pracoviska a zníženého vystavenia nebezpečným materiálom.

4.10. Recyklácia má zásadný význam pre environmentálne ciele Európy a jej strategickú autonómiu. EHSV konštatuje, že EÚ nemá dostatočné zariadenia a potrebné technológie na recykláciu batérií, najmä pokiaľ ide o objemy batérií pre elektrické vozidlá po skončení životnosti, ktoré sa predpokladajú do roku 2030. Európsky dvor audítorov takisto varoval, že „väčšina cieľov EÚ v oblasti recyklácie nemotivuje k recyklácii jednotlivých materiálov ani nepodporuje využívanie recyklovaných materiálov“, a poukázal na prekážky, ktoré bránia konkurencieschopnosti recyklačného priemyslu v EÚ ([2]). EHSV vyzýva na holistický prístup k podpore výroby batérií, pričom uznáva aj naliehavú potrebu rozšíriť požiadavky na zvládnutie budúcich tokov odpadu a výrobu vysokokvalitných druhotných materiálov.

4.11. EHSV zdôrazňuje, že klasifikácia odpadových lítiovo-iónových batérií a čiernej hmoty ako nebezpečného odpadu od decembra 2026 a zákaz vývozu do krajín, ktoré nie sú členmi OECD, budú účinné len vtedy, ak EÚ zabezpečí, aby sa tieto materiály mohli efektívne presúvať v rámci jednotného trhu. V opačnom prípade hrozí, že EÚ vytvorí vnútorné prekážky: hromadenie zásob, oneskorenie spracovania a nevhodné stimuly vrátane nezákonných tokov, a to aj napriek zákazu vývozu.

([1]) Stanovisko EHSV na tému Posilnenie strategickej autonómie EÚ a rozvoj ekologickejšieho a modrejšieho hospodárstva: potenciál odvetvia výroby sodíkových batérií (Ú. v. EÚ C, C/2026/2542, 22.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2542/oj).

([2]) Osobitná správa 04/2026: Kritické suroviny pre energetickú transformáciu – Politika nie je skalopevná.

4.12. EHSV požaduje zaviesť opatrenia, ktoré uľahčia prepravu do autorizovaných závodov v rámci EÚ v súlade s predpismi, pričom sa pokryje celý reťazec od zberu vyradených batérií vrátane ich prevozu do prevádzok predbežného spracovania (demontáž, diagnostika, bezpečné skladovanie) až po následný prevoz čiernej hmoty do prevádzok na jej rafináciu a zhodnocovanie.

4.13. EHSV sa domnieva, že v konečnom dôsledku bude úspech stratégie závisieť od schopnosti Európy premietnuť inovácie do priemyselných aplikácií, ktoré sú ekonomicky životaschopné, sociálne zodpovedné a bezpečné pre pracovníkov.

5. **Bezpečnosť a ochrana zdravia**

5.1. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP) musí byť základným pilierom stratégie a rozvoja európskeho hodnotového reťazca batérií. Hoci činnosti súvisiace s batériami vrátane výroby, montáže, recyklácie a spracovania surovín podliehajú dobre zavedeným právnym predpisom o BOZP, EHSV konštatuje, že rýchle rozširovanie gigatovární na výrobu batérií viedlo v niektorých členských štátoch k značným pracovným rizikám ([3]) vrátane úrazov. Zdôrazňuje, že vzhľadom na zvýšenie výroby batérií plánované v rámci Stratégie na podporu výroby batérií budú ešte viac potrebné spoľahlivé systémy riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia. Rozširovanie výrobných kapacít musia preto sprevádzať primerané ľudské zdroje, odborná príprava a investície do preventívnych opatrení, pričom bude treba osobitne prihliadať na mobilných a migrujúcich pracovníkov a zabezpečiť primerané príručky a informácie o nebezpečných materiáloch s cieľom zvýšiť poznatky a predchádzať úrazom.

5.2. Výbor zdôrazňuje, že je potrebné dôsledne uplatňovať a presadzovať právne predpisy EÚ v oblasti BOZP. Zdôrazňuje, že je dôležité objasniť požiadavky a zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie so všetkými výrobkami a prevádzkovateľmi vrátane dovážaných batérií a komponentov predávaných v EÚ, najmä aby sa zaistilo, že sú v súlade s normami EÚ. S cieľom zabrániť fragmentácii trhu a podporiť spravodlivosť by sa počas vykonávania mali uprednostniť praktické usmernenia a vzájomné uznávanie rovnocenných noriem.

5.3. Posudzovanie rizík, a to aj pokiaľ ide o vznikajúce riziká, je základným kameňom prevencie. EHSV podporuje postupy posudzovania rizík, v ktorých sa zohľadňuje technologický pokrok a vyvíjajúce sa materiály a zároveň sa zabraňuje duplicitným postupom. Usmerneniami by sa mala podporovať efektívna dokumentácia a uznávanie rovnocenných prístupov, čím sa zabezpečí istota súladu a konkurencieschopnosť výrobcov z EÚ s rovnakými očakávaniami pre výrobcov z krajín mimo EÚ, ktorých tovar vstupuje na jednotný trh.

5.4. Chemická bezpečnosť sa naďalej rieši v rámci zavedených právnych predpisov EÚ (napr. nariadenia REACH/CLP a pravidiel ochrany pracovníkov). Vykonávanie by malo zostať založené na riziku a primerané, pričom by sa malo zamerať na bezpečnú manipuláciu – najmä s nebezpečnými chemikáliami – postupy skladovania a monitorovania a podporovať nahrádzanie, ak je to technicky možné a vhodné z hľadiska výkonnosti. EHSV sa zasadzuje za prepojenie financovania inovácií s projektmi, ktoré zahŕňajú ergonomický dizajn a zníženie vystavenia nebezpečným materiálom, ako aj za rozvoj využívania digitálnych nástrojov na monitorovanie rizík v reálnom čase a prediktívnych bezpečnostných systémov.

5.5. EHSV zdôrazňuje rovnaké presadzovanie pre všetkých účastníkov trhu, a to aj pre dovážané batérie a komponenty, s cieľom zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže a zachovať vysoké normy bez toho, aby sa ukladala dodatočná osobitná záťaž vyplývajúca z predpisov EÚ.

5.6. EHSV zdôrazňuje zásadnú úlohu pracovníkov a ich zástupcov pri predchádzaní pracovným rizikám. Sociálny dialóg vrátane kolektívneho vyjednávania a účasť pracovníkov sú kľúčové na identifikáciu nebezpečenstiev, najmä pri zavádzaní nových technológií, materiálov a výrobných metód. Pracovníci musia absolvovať primeranú počiatočnú a priebežnú odbornú prípravu prispôsobenú svojim konkrétnym úlohám.

([3]) Napríklad vystavenie chemickým látkam (napr. NMP), prach, výpary, elektrické nebezpečenstvá, riziká požiaru a fyzicky náročné úlohy.

5.7. EHSV zdôrazňuje dôležitosť presadzovania práva, pričom inšpektoráty práce a príslušné orgány musia mať adekvátne zdroje na zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, najmä v nových a rýchlo sa rozvíjajúcich priemyselných odvetviach.

V Bruseli 18. marca 2026

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Séamus BOLAND